

نود و یکمین جلسه کمیته معرفی رقم

نود و یکمین جلسه کمیته معرفی رقم در روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۶ با حضور اعضای کمیته، با میزبانی موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال برگزار شد. در این جلسه گزارش معرفی پنج ژنوتیپ زردآلو، چهار ژنوتیپ گوجه سبز، سه هیبرید چغندر قند و نتایج آزمون تعیین ارزش زراعی ارقام یونجه و گندم به شرح ذیل ارائه و بررسی گردید:

۱- گزارش معرفی پنج ژنوتیپ زردآلو با کدهای ۵۰۳AD، ۹۴۰AD، ۹۲۱AD، ۱۱۳AC و ۲۰۳HS توسط عضو هیات علمی موسسه تحقیقات علوم باغبانی ارائه شد.

ژنوتیپ‌های ۵۰۳AD، ۹۴۰AD و ۹۲۱AD و ۲۰۳HS حاصل برنامه اصلاحی هستند که از طریق دورگ گیری بدست آمده‌اند و ژنوتیپ شماره ۱۱۳AC نیز رقم خارجی است که از میان ارقام وارداتی انتخاب شده است. این ژنوتیپ‌ها در ضخامت و رنگ گوشت میوه، رنگ رویی میوه، میزان قندمیوه، سفتی بافت، شکل میوه، عملکرد، عطر و طعم و بازارپسندی و نوع مصرف از همدیگر متمایز هستند. در بررسی تحمل ژنوتیپ‌های امید بخش به شانکر باکتریایی ژنوتیپ‌های ۲۰۳HS و ۹۴۰AD نسبتاً حساس بودند ولی به جهت ویژگی‌های پومولوژیکی مطلوب به عنوان کاندید ارائه شدند.

- ژنوتیپ ۵۰۳AD: دورگ (آبیاتان × نصیری ۹۰) بوده و دارای اندازه میوه بزرگ، میزان قند میوه (TSS) حدود ۱۸ درصد، شکل میوه تخم مرغی، مغز شیرین، هسته جدا، میوه سفت، میان‌رس و خودناسازگار می‌باشد. ارقام گرده دهنده مناسب آن در زمان احداث باغ ارقام اردباد ۹۰ و شانلی می‌باشد. این ژنوتیپ مورد تایید قرار گرفت و با نام "مجلسی" معرفی شد.

- ژنوتیپ ۹۴۰AD: دورگ (قرمز شاهرود × اردباد ۹۰) بوده و دارای اندازه میوه بزرگ، میزان قند میوه (TSS) حدود ۳/۲۲ درصد، شکل میوه تخم مرغی، ضخامت گوشت بیشتر، مغز شیرین، هسته جدا، سفتی میوه متوسط، میان‌رس و خودناسازگار می‌باشد. ارقام گرده دهنده مناسب آن در زمان احداث باغ ارقام قرمز شاهرود و کانیو می‌باشد. این ژنوتیپ مورد تایید قرار گرفت و با نام "نیکا" معرفی شد.

- ژنوتیپ ۹۲۱AD: دورگ (آبیاتان × نصیری ۹۰) بوده و دارای اندازه میوه بزرگ، میزان قند میوه (TSS) حدود ۷/۱۸ درصد، شکل میوه تخم مرغی، مغز شیرین، هسته جدا، سفتی میوه متوسط، نسبتاً دیررس و خودناسازگار می‌باشد. ارقام گرده دهنده مناسب آن در زمان احداث باغ ارقام مراغه ۹۰ و سهند ۹۷ می‌باشد. این ژنوتیپ مورد تایید قرار گرفت و با نام "آتا" معرفی شد.

- ژنوتیپ ۲۰۳HS: دورگ (مراغه ۹۰ × نصیری ۹۰) بوده و دارای اندازه میوه متوسط، میزان قند میوه (TSS) حدود ۲۳ درصد، شکل میوه تخم مرغی، مغز شیرین، رنگ گوشت نارنجی، هسته جدا، سفتی میوه متوسط، میان‌رس و خودناسازگار می‌باشد. ارقام گرده دهنده مناسب آن در زمان احداث باغ ارقام آبیاتان و قرمز شاهرود می‌باشد. این ژنوتیپ مورد تایید قرار گرفت و با نام "زرین" معرفی شد.

- ژنوتیپ ۱۱۳AC: انتخاب از داخل کلکسیون بوده و دارای اندازه میوه بزرگ، میزان قند میوه (TSS) حدود ۲/۱۹ درصد، شکل میوه مستطیلی، مغز شیرین، رنگ گوشت کرم، رنگ رویی قرمز، هسته جدا، سفتی میوه متوسط، میان‌رس و خودناسازگار می‌باشد. ارقام گرده دهنده مناسب آن در زمان احداث باغ ارقام نصیری ۹۰ و مراغه-۹۰ می‌باشد. این ژنوتیپ مورد تایید قرار گرفت و با نام "آذر" معرفی شد.

۲- گزارش معرفی چهار ژنوتیپ گوجه سبز با کدهای ۹۹G، ۱۰۰G، ۹۸G و GR توسط عضو هیات علمی موسسه تحقیقات علوم باغبانی ارائه شد.

- ژنوتیپ GR: ژنوتیپ امید بخش با منشا آذربایجان غربی، زودگل، بسیار زودرس (یک هفته زودرس‌تر از شاهد تجاری)، سیبی شکل با لب قرمز، اندازه میوه متوسط، باردهی روی اسپور و شاخه‌های یکساله، توزیع بار در

تمام درخت، تیپ رشد نیمه گسترده، متوسط رشد بوده و نیاز به گرده زا دارد. این ژنوتیپ مورد تایید قرار گرفت و با نام "گلاب" معرفی شد.

- ژنوتیپ ۹۸G: این ژنوتیپ با منشا منطقه شهریار، نسبتاً زودرس تقریباً همزمان با شاهد می‌رسد، اندازه درشت، میوه گرد، ترد و آبدار، قطر گوشت زیاد، باردهی غالباً روی اسپورها، با تیپ رشد افراشته و پر رشد که نیاز به گرده زا دارد. ژنوتیپ مذکور مورد تایید قرار گرفت و با نام "شهریار" معرفی شد.

- ژنوتیپ ۹۹G: با منشا منطقه برغان کرج، نسبتاً زودرس، تقریباً همزمان با شاهد می‌رسد، اندازه درشت، میوه گرد و کشیده، رنگ سبز روشن، ترد و آبدار، قطر گوشت زیاد، باردهی غالباً روی اسپورها، پربار، تیپ رشد افراشته و پر رشد که نیاز به گرده زا دارد. این ژنوتیپ مورد تایید قرار گرفت و با نام "صفا" معرفی شد.

- ژنوتیپ ۱۰۰G: با منشا منطقه طالقان، نسبتاً زودرس، تقریباً همزمان با شاهد می‌رسد، اندازه درشت، میوه گرد نسبتاً کشیده، ترد و آبدار، قطر گوشت زیاد، باردهی غالباً روی اسپورها، پر بار، تیپ رشد افراشته و پر رشد که نیاز به گرده زا دارد. این ژنوتیپ مورد تایید قرار گرفت و با نام "البرز" معرفی شد.

۳- گزارش معرفی سه هیبرید چغندرقد با کدهای ۱۶۶SBSI، ۱۷۰SBSI و ۱۵۲SBSI توسط عضو هیات علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندرقد ارائه شد.

- هیبرید ۱۵۲SBSI: یک هیبرید دیپلوئید منوژرم است که به عنوان رقم داخلی مقاوم به ریزومانی و پوسیدگی ریشه چغندرقد معرفی می‌شود. این رقم حامل ژن ۱Rz برای مقاومت به ریزومانی در هر دو والد پدری و مادری خود است. مقاومت این هیبرید به پوسیدگی ریشه چغندرقد از نوع چندژنی بوده و از پایه پدری منشاء می‌گیرد. این هیبرید دارای اندام هوایی نسبتاً زیاد به رنگ سبز روشن است. حوزه کارخانه های قند میاندوآب، پیرانشهر، نقده، قزوین، مرودشت، شاهرود، جوی، نیشابور، فریمان و تربت جام از مناطقی هستند که با توجه به آلودگی توأم آنها به دو بیمارگر عامل بیماری ریزومانی و پوسیدگی ریشه چغندرقد، می‌توانند از این رقم استفاده کنند. با توجه به ویژگی‌های مذکور، هیبرید فوق مورد تایید قرار گرفت و با نام "دنیا" معرفی شد.

- دو هیبرید ۱۶۶SBSI و ۱۷۰SBSI: هیبریدهای دیپلوئید منوژرم هستند که به عنوان ارقام جدید داخلی مقاوم به بیماری ریزومانی و نماتد سیستی معرفی می‌شوند. این ارقام، حامل ژن ۱Rz برای مقاومت به ریزومانی هستند که هر دو والد پدری و مادری واجد آن بوده و مقاومت آنها به نماتد مولد سیست از طریق والد پدری تأمین می‌شود. با توجه به ویژگی‌های مورفولوژیک سینگل کراس‌های مورداستفاده، رنگ برگ‌های این ارقام سبز تیره، کوچک و حجم اندام هوایی آنها کمتر است و می‌توان آنها را تا تراکم یکصد هزار بوته در هکتار کشت کرد. در حوزه زراعی کلیه کارخانه‌های قند کشور که به ویروس عامل بیماری ریزومانی و یا نماتد سیستی چغندرقد آلوده هستند می‌توان از این دو رقم استفاده کرد. با توجه به ویژگی‌های مذکور، هر دو هیبرید فوق مورد تایید قرار گرفتند. هیبرید ۱۶۶SBSI با نام "زیبا" و هیبرید ۱۷۰SBSI با نام "یلدا" معرفی شد.

۴- نتایج آزمون تعیین ارزش زراعی پنج رقم جدید یونجه با خواب زمستانه با نام‌های Romanza، Lider، Nefeli، جوی ۱ و جوی ۲ توسط عضو هیات علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر ارائه گردید. ارقام مذکور در آزمون تعیین ارزش زراعی در طی دو سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰ در مناطق کرج، خوی، مشهد و تبریز در مقایسه با شش رقم و جمعیت امید بخش داخلی شامل جمعیت لک لک، سین کرج، آهنگ، ۶KFA، آذر و نفیس ارزیابی شدند. با توجه به نتایج ارائه شده، رقم Romanza مورد تایید قرار گرفت و چهار رقم Nefeli، Lider، جوی ۱ و جوی ۲ رد شدند.

آزمون تعیین ارزش زراعی ارقام یونجه				
نام رقم	متقاضی	نماینده	وضعیت تایید	
			تایید	عدم تایید
Nefeli	Golden West	هزاره سوم		*

*		هزاره سوم	Golden West	Lider
	*	زینب سلیمانی	INTRASEED	Romanza
*		برکت جویین	برکت جویین	جویین ۱
*		برکت جویین	برکت جویین	جویین ۲

۵- نتیجه آزمون تعیین ارزش زراعی یک رقم جدید گندم زمستانه خارجی با نام Chambo مربوط به شرکت LimaGRAIN Europe توسط عضو هیات علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر ارائه گردید. رقم مذکور در آزمون تعیین ارزش زراعی در طی دو فصل زراعی ۱۴۰۱-۱۳۹۹ در مناطق اردبیل، میاندوآب، همدان، مشهد و کرج در مقایسه با ارقام شاهد حیدری، میهن و زرینه مورد ارزیابی قرار گرفت که با توجه به ویژگی‌های مطلوب آن، رقم فوق تایید شد.

۶- نتایج آزمون تعیین ارزش زراعی دو رقم گندم اصلاح شده توسط بخش غیر دولتی با نام‌های آرتیمان و شهگل مربوط به شرکت ایستگاه بذر پاسارگاد توسط عضو هیات علمی موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال ارائه گردید. ارقام مذکور در آزمون تعیین ارزش زراعی در طی دو فصل زراعی ۱۴۰۱-۱۳۹۹ در مناطق زنجان، ارومیه، همدان و الیگودرز در مقایسه با ارقام شاهد پیشگام، حیدری و میهن مورد ارزیابی قرار گرفتند که با توجه به ویژگی‌های مطلوب آن‌ها، هر دو رقم فوق تایید شدند.

۷- مقرر شد گزارش معرفی آن دسته از ارقامی که گزارش آن‌ها در سال ۱۴۰۱ دریافت گردیده در جلسات اولیه سال ۱۴۰۲ بررسی و در صورت تایید به عنوان ارقام معرفی شده در سال ۱۴۰۱ در نظر گرفته شوند.